

VAI TRÒ CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ TRONG VIỆC THỰC HIỆN QUYỀN LÀM CHỦ CỦA NHÂN DÂN TẠI QUẬN 1, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Nguyễn Chí Hiếu

Trường Đại học Cảnh sát nhân dân

TÓM TẮT

Chú trọng dân chủ và không ngừng phát huy quyền làm chủ của nhân dân là một chủ trương lớn, lâu dài và quan trọng của Đảng, nhà nước ta bởi vì dân chủ không chỉ là mục tiêu, động lực mà còn là bản chất của chế độ chính trị ở nước ta, bản chất của toàn bộ hệ thống chính trị. Trong điều kiện hiện nay, để phát huy quyền làm chủ của nhân dân trước hết đòi hỏi hệ thống chính trị các cấp phải phát huy được vai trò của mình trong việc động viên, khuyến khích và tạo điều kiện để nhân dân hiểu và nâng cao không ngừng vai trò là chủ và làm chủ của mình.

Từ khóa: *Dân chủ, Đảng Cộng sản Việt Nam, hệ thống chính trị, Mặt trận tổ quốc Việt Nam, quyền làm chủ của nhân dân.*

Ngày nhận bài: 07/01/2019; Ngày hoàn thiện: 28/01/2019; Ngày duyệt đăng: 20/3/2019

THE ROLE OF THE POLITICAL SYSTEM IN EXERCISING PEOPLE'S MASTERY IN DISTRICT 1, HO CHI MINH CITY

Nguyen Chi Hieu

The People's University of Police

SUMMARY

That attaching special importance to democracy and constantly promoting people's mastery is a major, long-term and important policy of our Communist Party and State because democracy is not only the target and the motivity but also the nature of the politic regime of our country. Under current conditions, in order to promote the people's mastery, at first, political system at all levels has to promote the role to encourage and create favorable conditions for people to understand and enhance the role of being a master and doing what a master need to do.

Key words: *Democracy, The Communist Party of Vietnam, The political system, Vietnamese Fatherland Front, People's mastery.*

Received: 07/01/2019; Revised: 28/01/2019; Approved: 20/3/2019

* Corresponding author: *Tel: 099 5407779; Email: chihieu13131@gmail.com*

MỞ ĐẦU

Dân chủ có vai trò to lớn đối với sự phát triển của con người và xã hội, gắn liền với tiến bộ xã hội và sự phát triển của lịch sử loài người. Phát huy cao độ quyền làm chủ của nhân dân sẽ tập trung được lực lượng, sức mạnh của nhân dân trong công cuộc kiến thiết nước nhà, phát triển mạnh mẽ, toàn diện các mặt chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội. Trong điều kiện hiện nay, để phát huy quyền làm chủ của nhân dân trước hết đòi hỏi hệ thống chính trị (HTCT) các cấp phải phát huy được vai trò của mình trong việc động viên, khuyến khích và tạo điều kiện để nhân dân hiểu và nâng cao không ngừng vai trò là chủ và làm chủ của mình. Muốn thực hiện được điều đó cần thiết phải phát huy dân chủ trong Đảng, phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam (ĐCSVN), vai trò quản lý, điều hành của nhà nước và vai trò của mặt trận Tổ quốc (MTTQ), các đoàn thể chính trị - xã hội. Chỉ có sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ giữa các cơ quan, đoàn thể trên mới có thể nâng cao không ngừng, phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của nhân dân. Việc nghiên cứu, phát huy vai trò của HTCT trong việc thực hiện quyền làm chủ của nhân dân nói chung, tại Quận 1, thành phố Hồ Chí Minh (TPHCM) nói riêng là một vấn đề cần thiết.

VAI TRÒ CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ TRONG VIỆC THỰC HIỆN QUYỀN LÀM CHỦ CỦA NHÂN DÂN

Tổ chức và hoạt động của HTCT trong các nước xã hội chủ nghĩa (XHCN) đều nhằm mục đích thực hiện nền dân chủ nhân dân, thừa nhận và bảo vệ vị thế là chủ và quyền làm chủ của nhân dân. HTCT Việt Nam nói chung trong mọi thời kỳ ĐCSVN lãnh đạo luôn tạo điều kiện để không ngừng mở rộng và nâng cao chất lượng thực thi quyền làm chủ của nhân dân. Cụ thể, vai trò của HTCT trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân có đọng trong vai trò của các tổ chức sau:

Vai trò lãnh đạo của tổ chức Đảng

Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (sửa đổi, bổ sung năm 2011) xác định rõ: “Đảng lãnh đạo hệ thống chính trị, đồng thời là bộ phận của hệ

thống ấy. Đảng gắn bó mật thiết với nhân dân, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân” [1, tr.147]. Về mặt bản chất, Đảng lãnh đạo nhà nước và toàn xã hội nhằm đem lại quyền làm chủ cho nhân dân, đảm bảo tất cả quyền lực thuộc về nhân dân. ĐCSVN với tư cách là một bộ phận của HTCT và là hạt nhân lãnh đạo của hệ thống ấy có vai trò to lớn trong việc thực thi quyền làm chủ của nhân dân, đặc biệt là đảm bảo mọi hoạt động của các thành tố trong HTCT luôn hướng tới nâng cao, đảm bảo quyền làm chủ của nhân dân. Đảng cũng đóng vai trò quan trọng trong việc thực hiện công tác vận động, tổ chức, giáo dục, thuyết phục, lãnh đạo nhân dân hiểu rõ và phát huy được quyền làm chủ của mình dưới nhiều hình thức khác nhau.

Vai trò quản lý, điều hành của nhà nước

Trong các chế độ nhà nước tồn tại trong xã hội loài người, nhà nước dân chủ nhất là nhà nước XHCN, trong đó thừa nhận và đảm bảo nhân dân là chủ và có quyền làm chủ nhà nước, xã hội. Đối với nhà nước Cộng hòa XHCN Việt Nam, từ khi ra đời cho đến nay, luôn luôn hướng tới mục tiêu thực sự là nhà nước của dân, do dân và vì dân, tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Chế độ của ta là chế độ dân chủ. Nhân dân là chủ. Chính phủ là đầy tớ của nhân dân” [2; tr.90]. Nhà nước là hình thức chủ yếu để Đảng lãnh đạo xã hội, lãnh đạo nhân dân xây dựng xã hội mới, làm chủ xã hội, là công cụ tổ chức thực hiện ý chí và quyền lực của nhân dân, đồng thời thay mặt nhân dân và chịu trách nhiệm trước nhân dân để quản lý toàn bộ hoạt động của đời sống xã hội. Quyền làm chủ của nhân dân được thể hiện qua việc ủy quyền cho các cơ quan dân cử như Quốc hội, Hội đồng nhân dân các cấp và bao gồm cả các cơ quan trong hệ thống hành pháp và tư pháp (bầu nên qua cơ chế đại diện).

Vai trò của MTTQ và các đoàn thể chính trị - xã hội

Vai trò của MTTQ trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân thể hiện ở chỗ MTTQ là cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân, nơi thể hiện ý chí và nguyện vọng của nhân dân – MTTQ tham gia hoạt động trong HTCT

nhằm thực hiện quyền làm chủ của nhân dân một cách trực tiếp và gián tiếp, kiểm tra, kiểm soát hoạt động của toàn thể các bộ phận của HTCT. MTTQ phối hợp cùng Đảng, nhà nước thực hiện việc tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, nhà nước, hiểu đúng về vị thế là chủ và quyền làm chủ của mình, phát huy tính tích cực chính trị; MTTQ phát huy quyền làm chủ của nhân dân thông qua việc tham gia giám sát hoạt động của chính quyền, của đại biểu dân cử và cán bộ, công chức, viên chức nhà nước. MTTQ còn thực hiện chức năng phản biện xã hội, vận động các tầng lớp nhân dân tích cực tham gia trong công cuộc đấu tranh phòng chống quan liêu, tham nhũng là sự thực hiện và phát huy quyền làm chủ của nhân dân...

VAI TRÒ CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ TRONG THỰC HIỆN QUYỀN LÀM CHỦ CỦA NHÂN DÂN TẠI QUẬN 1, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thực trạng vai trò của HTCT trong việc thực hiện quyền làm chủ của nhân dân tại Quận 1, TPHCM

Nhận thức được tầm quan trọng của việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân là nhân tố quyết định mọi thắng lợi trong thực hiện các nhiệm vụ chính trị tại địa phương, đồng thời củng cố, xây dựng, phát triển HTCT trong sạch, vững mạnh, toàn thể HTCT Quận 1, TPHCM đã chú trọng thực hiện tốt các nội dung về quyền dân chủ của nhân dân và đã đạt được những thành tựu bước đầu, thể hiện ở một số nội dung cụ thể sau đây:

- Trong những năm qua, Đảng bộ Quận 1 đã ban hành các kế hoạch, chương trình hành động thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Quận 1, TPHCM lần thứ X (2010-2015), lần thứ XI (2015-2020); xây dựng, triển khai chương trình, kế hoạch thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở theo Chỉ thị số 30-CT/TW, ngày 18/02/1998 của Bộ Chính trị (Khóa VIII) về xây dựng và thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở; Kết luận số 120-KT/TW, ngày 07/01/2016 của Bộ Chính trị (Khóa XI); Thông tri số 09-TT/TU, ngày 17/8/2016 của Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh và Công văn số 367-CV/QU, ngày 26/8/2016 của

Quận ủy Quận 1 về tiếp tục đẩy mạnh, nâng cao chất lượng, hiệu quả xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở; Quyết định số 1165-QĐ/QU, ngày 24/02/2017 của Quận ủy Quận 1, TPHCM về ban hành Quy chế tiếp thu góp ý và trả lời phản ánh của Ủy ban MTTQ Việt Nam Quận 1 tham gia góp ý xây dựng Đảng, Nhà nước trên địa bàn Quận 1, TPHCM... Thông qua việc quán triệt các văn bản trên, Đảng bộ Quận 1 đã không ngừng phát huy được quyền làm chủ của nhân dân trong quá trình ra Nghị quyết, Cương lĩnh, đường lối, chủ trương của Đảng ở cấp Trung ương và địa phương và trong quá trình triển khai thực hiện, kiểm tra, kiểm soát việc thực hiện trong thực tiễn.

- Tổ chức bộ máy Nhà nước (BMNN) Quận 1, TPHCM luôn không ngừng phấn đấu vì mục tiêu xây dựng Nhà nước của dân, do dân và vì dân, mọi tổ chức và hoạt động đều vì nhân dân. Tại Quận 1, Nhà nước luôn đảm bảo thực hiện quyền làm chủ của nhân dân, đảm bảo quyền lực của nhân dân trong việc tạo điều kiện nhân dân thực hiện quyền làm chủ của mình bằng chế độ dân chủ trực tiếp và dân chủ đại diện. Chú trọng đẩy mạnh trao đổi, kiến nghị những nội dung về đời sống kinh tế - xã hội tại địa bàn Quận 1 và TPHCM cũng như cả nước nói chung để tháo gỡ, tìm ra các giải pháp giải quyết. Thông qua đó, các đại biểu HĐND nắm bắt và theo dõi, đôn đốc giải quyết một cách nhanh chóng, kịp thời, đảm bảo tôn trọng và thực hiện quyền làm chủ của nhân dân. Công tác xây dựng chính quyền của dân, do dân, vì dân được thực hiện nghiêm túc, thể hiện qua các số liệu thống kê trên các lĩnh vực trong những năm gần đây: công tác giải quyết các hồ sơ, thủ tục hành chính đúng hạn trên lĩnh vực nhà đất đạt từ 99% trở lên, các lĩnh vực khác là 100%; tỷ lệ đánh giá “hài lòng” của người dân, doanh nghiệp đối với thái độ phục vụ của cán bộ, công chức quận 1 và các phường của quận 1 qua hệ thống điện tử (bao gồm việc tiếp nhận, xử lý và giải quyết hồ sơ trong các lĩnh vực Địa chính – Xây dựng, Lao động thương binh xã hội; Sao y – chứng thực và tư pháp hộ tịch) đạt từ 98% trở lên qua các năm [3], các trường hợp có đánh giá “không hài lòng” đều

được Ủy ban nhân dân Quận kiểm tra, theo dõi, nhắc nhở để kịp thời sửa chữa nhằm phục vụ nhân dân ngày càng tốt hơn; Ủy ban nhân dân Quận 1 và các phường đã nghiêm túc triển khai thực hiện có hiệu quả các hình thức nhân dân tham gia giám sát, góp ý xây dựng chính quyền thông qua tổng đài 1900571571, 1900545587, xây dựng kênh thông tin giám sát của người dân bằng việc gửi thông tin, hình ảnh phản ánh qua thiết bị di động; tăng cường giám sát của người dân thông qua các buổi đối thoại chuyên đề; từ năm 2016 – 2018, đã có khoảng hơn 1500 lượt tiếp công dân, trong đó, các trường hợp lãnh đạo tiếp công dân định kỳ hoạt động xuất đều được khẩn trương giải quyết dứt điểm, trong các buổi tiếp công dân, các phòng ban, đơn vị có liên quan được lãnh đạo Ủy ban nhân dân quận chỉ đạo trực tiếp đối với các trường hợp có phát sinh, vướng mắc nên không kéo dài thời gian giải quyết trong quá trình trao đổi giữa các phòng ban, đơn vị và xin ý kiến chỉ đạo [4]...

- MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội tại Quận 1, TPHCM nghiêm túc tổ chức quán triệt, triển khai thực hiện các quy định có liên quan về phát huy quyền làm chủ của nhân dân; tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước, hiểu đúng về vị thế là chủ và quyền làm chủ của mình, phát huy tính tích cực chính trị của nhân dân. MTTQ Việt Nam Quận 1, TPHCM cũng đã triển khai thực hiện nghiêm các văn bản có liên quan về phát huy quyền làm chủ của nhân dân như: Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị về Quy chế giám sát và phản biện xã hội của MTTQ và các đoàn thể chính trị - xã hội; Quyết định số 218-QĐ/TW, ngày 12/12/2013 của Bộ Chính trị về việc MTTQ Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, chính quyền;... qua đó đã có những biện pháp thiết thực, chủ động, tạo nên sự chuyển biến tích cực trong hoạt động đội ngũ cán bộ, công chức Nhà nước trong giải quyết các công việc nhằm phục vụ cho nhân dân, nâng cao vai trò của MTTQ trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân. MTTQ cũng thiết lập nhiều hình thức đa dạng, hiệu quả để phát huy tinh thần

tham gia chính trị của người dân như: tiếp tục thực hiện hình thức thư ngỏ nhằm khuyến khích vai trò giám sát của người dân, cộng đồng về hoạt động của bộ máy Nhà nước; vận động nhân dân tham gia thực hiện tốt phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”, phát huy quyền làm chủ tập thể và dân chủ trực tiếp ở địa bàn; trao đổi và cùng với nhân dân tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc ở địa phương; tuyên truyền nâng cao ý thức và định hướng hành động của Nhân dân thực hiện quan điểm của Đảng, pháp luật của Nhà nước về dân chủ và quy chế dân chủ cơ sở. Ngoài ra, quyền làm chủ của nhân dân được thực hiện thông qua hoạt động phản biện xã hội, tham gia tích cực vào cuộc đấu tranh chống quan liêu, tham nhũng của MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội tại Quận 1, TPHCM...

Tóm lại, có thể nói trong những năm qua HTCT Quận 1, TPHCM đã có nhiều nỗ lực và hướng sự chủ động vào việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân, nhân dân thực hiện quyền làm chủ của mình, đồng thời cũng tham gia xây dựng Đảng, Nhà nước ngày càng phát triển mạnh mẽ hơn.

Mặc dù HTCT Quận 1, TPHCM đã có những chủ trương, chính sách nhằm nâng cao hiệu quả, phát huy quyền làm chủ của nhân dân, xem đây là nhân tố quan trọng cần tập trung thực hiện để mang lại thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao, tuy nhiên, vẫn còn tồn tại một số hạn chế trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân, cụ thể: hiệu quả công tác tuyên truyền trong nhân dân hiểu rõ về vị thế là chủ và quyền làm chủ của mình còn chưa cao, một bộ phận trong nhân dân chưa hiểu rõ về cách thức thực hiện quyền làm chủ của mình, còn phó mặc các công việc cho Đảng, Nhà nước thực hiện; tồn tại một bộ phận trong nhân dân lợi dụng dân chủ để gây trở ngại đối với quá trình hoạt động, thực hiện các nhiệm vụ chính trị của Quận 1, TPHCM; một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa nhận thức được rõ ràng, đầy đủ và sâu sắc về vai trò của việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân, trình độ nhận thức và hành động một bộ phận cán bộ còn hạn chế, nặng về hành chính, xem nhẹ việc tuyên truyền, vận động, thuyết phục nhân

dân; việc phân định vai trò lãnh đạo của Đảng, vai trò quản lý của Nhà nước đôi khi còn chưa rõ ràng gây nên tình trạng “Đảng hóa Nhà nước”; việc tổ chức cho nhân dân tham gia giám sát, góp ý kiến vào các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và địa phương, góp ý cho cán bộ, đảng viên, góp ý xây dựng Đảng, chính quyền còn hạn chế dù HTCT Quận 1, TPHCM đã vận dụng nhiều hình thức khác nhau, việc huy động nhân dân tham gia còn hạn chế... Nguyên nhân của hạn chế, tồn tại trên có thể kể đến như: Một là, hình thức tổ chức, tuyên truyền còn hạn chế, chưa thật sự hiệu quả, đôi lúc còn khô khan, chưa tạo hiệu quả sâu sắc; hai là, một bộ phận đảng viên, cán bộ, công chức chưa nhận thức thực sự đầy đủ về ý nghĩa, nội dung và cách thức thực hiện dân chủ, do đó chưa tích cực tham gia vào quá trình thực hiện quyền làm chủ của nhân dân, năng lực, trình độ của một bộ phận cán bộ, đảng viên còn hạn chế; ba là, hạn chế trong việc nhận thức mối quan hệ “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ” trong cả nước nói chung, tại Quận 1, TPHCM nói riêng, trong đó, vẫn còn tâm lý chưa chú trọng đúng mức đến thành tố Nhân dân làm chủ mà chủ yếu là phát huy vai trò của HTCT, xem HTCT vững mạnh thì sẽ đảm bảo mọi nhiệm vụ chính trị được hoàn thành mà bỏ qua yếu tố sức mạnh làm chủ của nhân dân; bốn là, một bộ phận nhân dân còn thờ ơ, chưa nhận thức được vai trò của việc phát huy quyền làm chủ của mình.

Một số định hướng phát huy vai trò của HTCT trong việc thực hiện quyền làm chủ của nhân dân tại Quận 1, TPHCM

Phát huy quyền làm chủ của nhân dân phải là tư tưởng chỉ đạo mọi lĩnh vực hoạt động của Đảng, nhà nước, mặt trận. Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng, những hạn chế và nguyên nhân và để phát huy vai trò của HTCT trong thực hiện quyền làm chủ của nhân dân tại Quận 1, TPHCM nói riêng, của cả nước nói chung, chúng tôi kiến nghị thực hiện một số giải pháp sau đây:

Một là, phát huy quyền làm chủ của nhân dân cần bám sát vào điều kiện đặc thù của Quận 1, TPHCM

Việc nâng cao hiệu quả phát huy quyền làm chủ của nhân dân phải được căn cứ từ tình hình thực tiễn của địa phương, lấy đó làm căn cứ cho mọi quyết sách, hành động chính trị. Mọi biểu hiện, quyết định chủ quan, duy ý chí, tiếp thu kinh nghiệm mù quáng của cấp trên, của địa phương khác mà không soi xét đặc điểm tự nhiên, vị trí địa lý, tình hình kinh tế - xã hội của địa phương chắc chắn sẽ vấp phải những khó khăn, hạn chế. Đồng thời, trong quá trình bảo đảm, nâng cao quyền làm chủ của nhân dân cũng cần có tư duy linh hoạt, sáng tạo, vận dụng những định hướng, quan điểm chỉ đạo của Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng vào hoạt động của HTCT; chú ý tiếp thu những kinh nghiệm quý báu, cách làm hay của các địa phương khác phù hợp với điều kiện tại địa bàn Quận 1, TPHCM.

Tổ chức Đảng, nhà nước, mặt trận, các tổ chức chính trị - xã hội tại Quận 1, TPHCM nói riêng, cả nước nói chung cần tích cực trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nâng cao quyền làm chủ của nhân dân; chú ý bồi dưỡng, giáo dục, nâng cao tính tích cực chính trị của nhân dân; nêu cao vai trò của công tác sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm thực hiện các mặt công tác của HTCT trong phát huy quyền làm chủ của nhân dân một cách định kỳ và thường xuyên vào xem xét việc thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, Kế hoạch, Chương trình hành động của Đảng ủy, chính quyền cấp trên và của địa phương đã đề ra ...

Hai là, tiếp tục nghiên cứu, làm rõ trách nhiệm lãnh đạo của cấp ủy Đảng, quản lý của nhà nước và vai trò giám sát, phân biện của MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân

Mỗi thành tố trong HTCT đều có vị trí, vai trò quan trọng trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân, đặc biệt là vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của tổ chức Đảng. Phát huy không ngừng quyền làm chủ của nhân dân là vấn đề thuộc về bản chất của HTCT nước ta, là nhiệm vụ có tính chiến lược góp phần thúc đẩy đưa đến thắng lợi mọi nhiệm vụ chính trị trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, đổi

mới sâu sắc, toàn diện mọi lĩnh vực của đời sống xã hội.

Do đó, để phát huy cao độ quyền làm chủ của nhân dân, đòi hỏi cần phải có sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, nhà nước và vai trò của tất cả các ban, ngành, đoàn thể và sự phối hợp chặt chẽ giữa các nhân tố ấy trong việc triển khai tổ chức thực hiện. Để phát huy tốt vai trò của từng thành tố, cần phải tiếp tục nghiên cứu, làm rõ vai trò của tổ chức Đảng, chính quyền, mặt trận, các đoàn thể chính trị - xã hội tách bạch nhau và thống nhất nhau. Tức là phải phân định một cách rõ ràng chức năng, thẩm quyền trong quá trình tổ chức, lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, thực hiện của từng thành viên trong HTCT; thậm chí làm rõ đến vai trò, trách nhiệm của mỗi cá nhân, đặc biệt là cá nhân người đứng đầu mỗi tổ chức trong quá trình phát huy quyền làm chủ của nhân dân.

Ba là, gắn việc thực hiện quyền làm chủ của nhân dân với các nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của Quận 1, TPHCM

Các nhà sáng lập Chủ nghĩa xã hội khoa học luôn nhấn mạnh việc phát triển kinh tế - xã hội vững mạnh sẽ làm nền tảng cho việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị, trong đó bao gồm việc phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của nhân dân. Không thể nào có một nền dân chủ đầy đủ thực sự trong điều kiện nền kinh tế lạc hậu, phát triển còn thấp kém. Trong quá trình gắn việc thực hiện quyền làm chủ của nhân dân với các nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương cần chú ý hai khuynh hướng: một là, chỉ chú trọng phát huy quyền làm chủ của nhân dân một cách chung chung trên văn bản giấy tờ, ở việc tuyên truyền qua lời nói; hai là chỉ tập trung vào việc phát triển kinh tế xem đó là nhân tố quy định tất nhiên, tự động nâng cao trình độ phát huy quyền làm chủ của nhân dân và tình trạng quan liêu, tham nhũng, sách nhiễu nhân dân sẽ tự động giảm. Bởi vì trên thực tế đã cho thấy, muốn phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của nhân dân phải phát triển kinh tế - xã hội; và ngược lại, muốn phát triển kinh tế - xã

hội cần phát huy đầy đủ quyền làm chủ, tính chủ động, sáng tạo của nhân dân.

KẾT LUẬN

Chú trọng dân chủ và không ngừng phát huy quyền làm chủ của nhân dân là một chủ trương lớn, lâu dài và quan trọng của Đảng, nhà nước ta bởi vì dân chủ không chỉ là mục tiêu, động lực mà còn là bản chất của chế độ chính trị ở nước ta, bản chất của toàn bộ HTCT. HTCT Quận 1, TPHCM trong những năm qua đã không ngừng phấn đấu trong việc phát huy quyền làm chủ của nhân dân: Đảng ủy Quận 1 đã có những chủ trương phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của nhân dân trong việc ban hành và thực hiện các Nghị quyết lớn nhằm phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương, quán triệt các văn bản cấp trên thực hiện quyền làm chủ của nhân dân; tổ chức BMNN Quận 1 đã có những biện pháp thiết thực nhằm phát huy quyền làm chủ của nhân dân, tính tích cực chính trị của nhân dân; các tổ chức MTTQ và đoàn thể chính trị - xã hội cũng phát huy vai trò cơ sở chính trị của chính quyền nhân dân thúc đẩy quyền làm chủ của nhân dân được đảm bảo và không ngừng nâng cao. Trong thời gian tới, các tổ chức trong HTCT Quận 1 cần tiếp tục phát huy mặt tích cực, khắc phục những mặt hạn chế để phát huy mạnh mẽ quyền làm chủ của nhân dân góp phần quy tụ sức mạnh nhân dân thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, vì mục tiêu “Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2007.
- [2]. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [3]. Quận ủy Quận 1 - TPHCM, *Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ và phương hướng, giải pháp năm 2016, 2017, 2018*, TPHCM.
- [4]. Ban Chi đạo thực hiện Quy chế dân chủ cơ sở, *Báo cáo kết quả xây dựng và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở năm 2016, 2017, 2018*, TPHCM.